

PIYANO EĞİTİMİNE BAŞLANGIÇTA KULLANILAN ETÜDLERİN TEKNİK DÜZEYİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Olcay KORKMAZ

Öğr. Gör., Dr. İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi A.B.D. Müzik Öğretmenliği B.D. olcay.korkmaz@inonu.edu.tr
ORCID ID: 0000-0001-5150-9243

Korkmaz, Olcay. "Piyano Eğitime Başlangıçta Kullanılan Etüdlere Teknik Düzeyi Açısından İncelenmesi". idil, 78 (2021 Şubat): s. 220–231.
doi: 10.7816/idil-10-78-05

ÖZ

Bu araştırma başlangıç piyano eğitimindeki Czerny op.599 Etüd kitabıyla sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, piyano eğitime başlangıç seviyesinde kullanılan Czerny op. 599 kitabında yer alan 100 etüdün teknik analizini yaparak, öğrenciye sağlayacağı teknik katkıları tespit edip bu yönde öğrencinin bilinçli çalışmasını sağlamaktır. Başlangıç seviyesindeki piyano eğitiminde kullanılan etüdlere düzeylerinin teknik açıdan incelenmesi; tespit edilen teknik kazanımların çalışılan eserlere katkıları, öğrencinin bilinçli çalışması açısından önem taşımaktadır. Araştırma, inceleme ve tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Durum tespiti yapıldığından dolayı betimsel nitelik taşımaktadır. Araştırma için kullanılacak olan Carl Czerny Op.599 Etüd kitabının başlangıç Etüd kitabı olarak piyano eğitimi derslerinde çok sık olarak kullanıldığı tespit edilmiş ve araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırma kapsamını oluşturan Czerny op.599 Etüd kitabındaki 100 etüd tarama ve inceleme yöntemleri ile teknik davranışlar açısından incelenip, 11 temel teknik çalma davranışı tespit edilerek tablolar halinde sunulmuştur. Tabloda yer alan etüdlere, tespit edilen bu teknik davranışların mevcut olup olmadığına bakılarak her etüdün tablodaki teknik davranışlara göre analizi yapıp daha sonra da bu teknik davranışların kitapta yer alma yüzdeleri ve frekansları ölçülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Piyano, eğitim, etüd, teknik

Makale Bilgisi:

Geliş: 5 Ocak 2021

Düzeltilme: 12 Ocak 2021

Kabul: 30 Ocak 2021

Giriş

Ülkemizde piyano eğitimi, müzik eğitiminin her türünde, gerek mesleki kurumlarda; "Eğitim Fakültesi Müzik öğretmenliği Bölümleri, Konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde ve Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde", gerek amatör ve özendirici müzik eğitimi olarak özel derslerle ve müzik dershanelerinde verilmektedir.

Piyano, hem geniş ses sınırı olan hem de aynı anda çok sayıda sesin birlikte çalınabildiği, çok sesli müzik yapabilme bakımında en olanaklı çalgı sayılabilir. İşitsel yeteneğin geliştirilmesi, armoniyi oluşturan seslerin aynı anda çalınıp işitilmesi, insan sesine ve başka çalgılara eşlik edebilmesi özellikleriyle, piyanonun müzik öğretiminde önemli bir yeri vardır. Piyanonun entonasyon sorunu olmadığı gibi, kendi başına bir orkestraya benzetilebilir (Özen, 1978).

Piyano eğitimi, müzikal olanakları, geniş edebiyatı, çok sesliliği kavrama, deşifre, müziksel işitme ve armoni yönünden bilgilenme gibi müziğin bu boyutlarında gelişmeye yardımcı olması ve destekleyici özelliğinden dolayı mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda zorunlu ders olarak işlenmektedir. Piyano eğitimi, müzik eğitiminin her türünde en temel boyutlarından biridir. Bu eğitim bireyin bilişsel, devinışsel ve duyuşsal davranışların tümünü birden içeren uygulamaları kapsamı bakımından son derece önemlidir (Kutluk, 2001).

Müzik eğitiminde her konuda başvuru olan bir çalgı olan piyanoda doğru kazanılmış teknikler, beraberinde iyi bir müzikaliteyi ve çalma becerisini getirir. Piyano eğitiminde teknik becerinin kazandırılması için etütlere, egzersiz ve alıştırmalara başvurulur. Etüdlere, çeşitli teknik sorunları temrinlerden daha büyük biçimler içinde işleyen müzik yapıtlarıdır. Etüdlere fazladan yeni bir şeyler getirmemekle beraber, müzik edebiyatında rastlanan tüm güçlükleri, sistemli bir şekilde işledikleri ve bunları bir bütün içinde elde etmenin piyaniste ayrı bir deneyim kazandırdığı için çalışmalarını çok yararlıdır (Pamir, Tarihsiz).

Teknik anlamda piyano eğitiminde en önemli gelişimi sağlayan etüdlere, gerek güçlük düzeyi, gerek amacı, gerekse uygulama biçimi itibarıyla eğitim sürecinde oldukça etkin bir şekilde kullanılmaktadır (Kurtuldu, 2009).

Doğru kazandırılmış teknik alışkanlıklar, eserdeki en zor ve karmaşık pasajların kolaylıkla seslendirilmesine ve dolayısıyla iyi yorumlanmasına olanak sağlayan bir etkidir (Ekinci, 2004).

Piyano eğitimi alanına yönelik olarak pek çok eser ve özellikle etüd çalışmaları olan Carl Czerny'nin piyano eğitimine yönelik sıkça kullanılan etüd metotları şunlardır (Öztürk, 2007).

- Op. 299, Ecole de velocite
- Op. 337, Etudes (Tagliche Studien)
- Op. 409, Etude speciales: 50 grandi studi di perfezionamento per piano forte
- Op. 495, Etudes progresivves et brillantes
- Op. 599, Etudes, (Erster Wiener Lehrmeister im Pianofortespiel)
- Op. 699, Etudes, (Kunst der Fingerfertigkeit)
- Op. 740, Etudes, (The Art of Finger Dexlerity)
- Op. 849, (30 Etudes, introduction to op.299)

Bu kitaplardan 100 etüdden oluşan C.Czerny Op599 Etüd kitabının çalıştırılması, piyano eğitiminin başlangıç yıllarında teknik kazanımlar açısından önemlidir.

C.Czerny op. 599 kitabının kazandırdığı belirli teknik davranışlar şunlardır diyebiliriz:

1. Legato çalabilme
2. Staccato (Parmak, bilek ve kol staccatosu) çalabilme
3. Bağ sonu staccatosu çalabilme
4. Portato çalabilme
5. Akor çalabilme
6. Çift ses bağlı çalabilme
7. Parmak geçişlerini çalabilme
8. Tutan ses çalabilme (Özellikle sol el eşliklerde)
9. Dizi ve Kromatik dizi çalabilme
10. Arpej çalabilme
11. Süslemeleri (tril, gurupetto, çarpma) çalabilme

1. Legato Çalabilme: Bağlı çalmak demektir. En temel tekniktir. Kol ağırlığının bağına başına düşürülerek ön kol yardımıyla sesleri koparmadan, bir sestem diğerine ağırlığın taşınmasıyla elde edilir. Legato çalınmada, bilek ve omuzların kasılmaması ve kol ağırlığının bilek, kol ve omuzlar tarafından taşınmaması önemlidir. Öğrenci tuşa bastığında parmaklar tuşun dibini hissetmelidir.

2. Staccato Çalabilme: Seslerin kısa ve kesik kesik çalınması demektir.

Üç türlü staccato tekniği vardır:

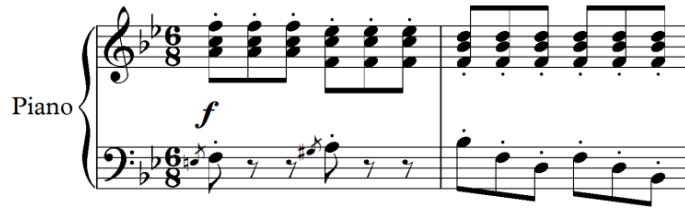
1- Parmak Staccatosu: Parmak staccatosunda bilek oynamaz. Parmaklar bilek ve koldan yardım almadan kendi kuvvetlerinde çevik bir biçimde yukarıdan aşağıya hareket ederek kısa ve kesik ses elde ederler. Parmak staccatosu bileğin kullanılmayacağı hızlı geçişlerin çalınmasında ve hafif çalınması gereken ezgilerde kullanılır (Özen, 1978).

2- Bilek Staccatosu: Bu çalış biçimi bileğin aşağı yukarı hızlı hareket ederek kısa ve kesik sesler elde etme yoludur. Arda bilek staccatosunda parmaklar da etkin iş görürler. Ancak genel olarak parmaklar hafif kırık ve edilgen durumdadırlar. Bilek bu tür çalışmalarda tümüyle gevşek kalmalıdır (Özen, 1978).

3- Önkol Staccatosu: Önkol staccatosu, bilek gergin tutularak yapılan ve önkolun aşağı yukarı hareket etmesiyle kısa ve kesik sesler elde etme yoludur. Özellikle kuvvetli çalınması gereken geçitlerde kullanılır.

3. Bağ sonu staccatosu çalabilme: Bağı sonunda çalınan staccatodur. Bağı başına yukarıdan düşülerek çalınan legatodan sonra bilek yardımıyla kolun ağırlığının tuşeden kaldırılırken, bağ sonundaki notanın staccato çalınmasıyla elde edilir. Klasik dönem eserlerinde sıkça rastlanılan bir tekniktir. Bağ sonundaki staccato genellikle sönük duyulur.

↓ ↑ ↓ ↑

4. Portato çalabilme: Staccato ile legato çalmak arasındaki bir çalım tekniğidir. Abanarak çalmak demektir. Barok dönem eserlerinde sıkça rastlanmaktadır. Kol ağırlığı tekniği ile çalınır, tuşun dibini parmaklarla hissederek elde edilir.

5. Akor çalabilme: Ön kolun yardımıyla yukarıdan düşerek üç sesin aynı anda basılmasıdır. Akor çalınırken seslerin homojen tınlaması gerekmektedir.

6. Çift ses bağlı (legato) çalabilme: İki sesin bağlı olarak çalınması demektir. Çift sesler bağlı çalınırken sesler homojen tınlamalı sesler arasında kopukluk duyulmamalıdır.

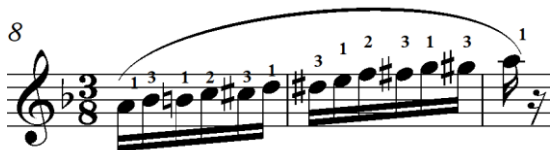
7. Parmak geçişlerini çalabilme: Parmak geçişlerinde bilek hareketinin olmaması, baş parmakların avuç içine gizlenerek geçişin sağlanması gerekmektedir. Parmak geçişlerinden geçiş yapan parmağın geçtiği notaya vurgu yapmaması önemlidir.

8. Tutan ses çalabilme (özellikle sol el eşliklerde): Kol ağırlığı tutan sesin üzerindedir. Diğer sesler parmak gücüyle çalınır. Uzayan sesin tınısının daha belirgin olması sağlanmalıdır.

9. Dizi ve Kromatik dizi çalabilme: Burada esas olan legato ve baş parmak geçişi tekniklerini yapabilmektir. Baş parmak geçişlerinde vurgu hissedilmemeli ve sesler arasındaki süreklilik uyumu önemlidir.

10. Arpej çalabilme: Arpej çalışmalarında başparmağın geçişlerinin sağlanabilmesi, bilek kullanımı ile yapılan dairesel hareketler ile bileğin serbestliği, ön kol ve kolun yardımı ile mümkün olabilir (Sönmezöz, 2014).

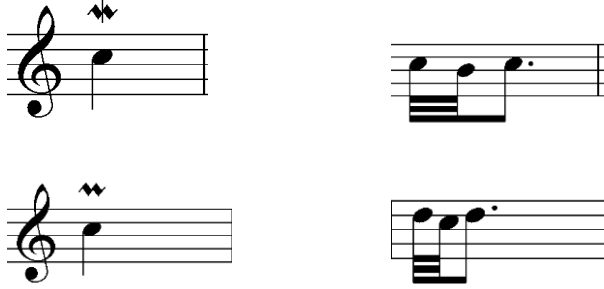

Czerny op.599 Etüd kitabında ise daha çok küçük arpejlere yer verilmiştir. Küçük arpejler arpejlere hazırlayıcı nitelikte olup en fazla birer oktavlık arpejlerdir. "Küçük arpejlere de aşağı bilek pozisyonunda, hafifçe uzatılmış parmaklar ile başlanır. Eli akor pozisyonunda tutmalı ve beşinci parmağa doğru hafifçe bir yuvarlama hareketi yapılmalıdır" (Pamir, Tarihsiz).

11. Süslemeleri (tril, mordan, gruppetto, çarpma) çalabilme: Legato esasına dayalı süsleme figürleridir. Salt parmak tekniğine dayalı çalışılır. Parmakların kıvraklığı ve hızı önemlidir.

Mordan:

Gruppetto:

Tril:

Çarpma:

Problem Durumu

"Piyano eğitimine başlangıçta kullanılan etütler hangi teknik davranışları öğrenciye kazandırır" biçiminde oluşturulmuştur.

Araştırmanın amacı doğrultusunda oluşturulan 11 alt problem aşağıda verilmiştir:

1. Legato çalma tekniğini kazandırır mı?
2. Staccato çalma tekniğini kazandırır mı?
3. Bağ sonu staccatosu çalma tekniğini kazandırır mı?
4. Portato çalma tekniğini kazandırır mı?
5. Akor çalma tekniğini kazandırır mı?
6. Çift ses bağlı çalma tekniğini kazandırır mı?
7. Parmak geçişleri tekniğini kazandırır mı?
8. Tutan ses (sol el eşliklerinde) çalma tekniğini kazandırır mı?
9. Dizi ve kromatik dizi çalma tekniğini kazandırır mı?
10. Arpej çalma tekniğini kazandırır mı?
11. Süsleme çalma tekniğini kazandırır mı?

Amaç

Bu çalışmanın amacı, piyano eğitimine başlangıç seviyesinde kullanılan Czerny op. 599 kitabında yer alan 100 etüdün teknik analizini yaparak, öğrenciye sağlayacağı teknik katkıları tespit edip bu yönde öğrencinin bilinçli çalışmasını sağlamaktır.

Önem

Başlangıç seviyesindeki piyano eğitiminde kullanılan etüdlerin düzeylerinin teknik açıdan incelenmesi; tespit edilen teknik kazanımların çalışılan eserlere katkıları, öğrencinin bilinçli çalışması açısından önem taşımaktadır.

Sayıtlar

Bu araştırma;

- Belirlenen araştırma yönteminin araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygun olduğu,
- Veri toplamak için kullanılan tekniklerin araştırma için gerekli bilgilere ve kaynaklara ulaşmayı sağlayacak nitelikte olduğu sayıtlarına dayandırılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma başlangıç piyano eğitimindeki Czerny op.599 Etüd kitabıyla sınırlıdır.

İlgili Araştırmalar

Sönmezöz (2014) "Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Lisans Piyano Eğitiminde Kullanılan Eserlerin Piyano Çalma Davranışlarını Değerlendirme Kriterleri Açısından Yarıyıllara Göre Dağılımı" başlıklı çalışmasında "Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Lisans Eğitimi Piyano Çalma Davranışlarını Değerlendirme Kriterleri" ortaya çıkarılmıştır. Ardından müzik eğitimi anabilim dalları lisans piyano derslerinde kullanılan eserler tespit edilerek, eserlerin teknik açıdan içerik analizleri yapılmış ve bu kriterler doğrultusunda piyano eğitiminde kullanılan eserlerin yarı yıllara göre dağılımları belirlenmiştir.

Kurtuldu (2009) "Czerny Op. 299 30 Numaralı Etüde Yönelik Teknik ve Biçimsel Analiz " başlıklı çalışmasında Czerny Op.299 etüd kitabından 30 numaralı etüdün teknik ve biçimsel bir incelemesini yapmıştır.

Öztürk (2007) " Carl Czerny'nin Op299/19 Numaralı Etüdünün Piyano Eğitimine Yönelik Analizi" başlıklı çalışmasında Carl Czerny'nin Op. 299 Etüd kitabından 19 numaralı Fa majör arpej etüdü analiz edilmiş, teknik güçlükler saptanmış ve bu teknik güçlükleri giderilmesine yönelik teknik çalışmalar hazırlanmıştır.

Umuzdaş (2012) "Carl Czerny opus 299 34 numaralı etüdün teknik ve armonik analizi" başlıklı çalışmasında Czerny op 299 kitabından 34 numaralı etüdün teknik ve armonik analizini yaparak teknik özellikleri ve teknik gelişim açısından yaptığı katkılar incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma, inceleme ve tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Durum tespiti yapıldığından dolayı betimsel nitelik taşımaktadır.

Verileri Toplama Teknikleri

Araştırma için kullanılacak olan Carl Czerny Op.599 Etüd kitabının başlangıç Etüd kitabı olarak piyano eğitimi derslerinde çok sık olarak kullanıldığı tespit edilmiş ve araştırma kapsamına alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamını oluşturan Czerny op.599 Etüd kitabındaki 100 etüd tarama ve inceleme yöntemleri ile teknik davranışlar açısından incelenip, 11 temel teknik çalma davranışı tespit edilerek tablolar halinde sunulmuştur. Tabloda yer alan etüdlere, tespit edilen bu teknik davranışların mevcut olup olmadığına bakılarak her etüdün tablodaki teknik davranışlara göre analizi yapıp daha sonra da bu teknik davranışların kitapta yer alma yüzdeleri ve frekansları ölçülmüştür.

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen veriler tablolar halinde belirtilerek değerlendirilmesi yapılmıştır.

Tablo 1: 11 teknik davranışın ilk 20 etüddeki yer alma durumları

TEKNİK DAVRANIŞLAR	ETÜD NUMARALARI																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Legato Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Staccato Çalma												✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bağ sonu Staccatosu												✓	✓	✓		✓	✓			✓
Portato Çalma																				✓
Akor Çalma								✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓	
Çift Ses Bağlı Çalma								✓						✓			✓			
Parmak Geçişleri																			✓	✓
Tutan Ses (Tenuto)													✓		✓	✓				
Dizi çalma Kromatik Dizi Çalma																			✓	
Arpej Çalma																				
Süslemeler																				
Tril																				
Gurbetto																				
Çarpma																				
Mordan																				

İlk 20 etüdü incelediğimizde, sekizinci etüde kadar sadece legato (bağlı çalma) tekniği, sekizinci etüd ve sonrandaki etüdlere ise staccato, bağ sonu staccatosu, sol elde tutan ses çalma ve akor çalma tekniklerinin yoğun olarak işlendiğini görmekteyiz.

Tablo 2: 11 Teknik davranışın 21 numaralı etüden 40 numaralı etüde kadar yer alma durumları

TEKNİK DAVRANIŞLAR	ETÜD NUMARALARI																			
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Legato Çalma	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓
Staccato Çalma	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Bağ sonu Staccatosu	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Portato Çalma											✓			✓						✓
Akor Çalma				✓	✓		✓				✓	✓	✓		✓					
Çift Ses Bağlı Çalma	✓			✓	✓					✓	✓	✓	✓	✓			✓			
Parmak Geçişleri			✓			✓	✓		✓							✓				
Tutan Ses (Tenuto)										✓										
Dizi çalma Kromatik Dizi Çalma																				
Arpej Çalma																				
Süslemeler																				
Tril																				

Gurbetto																				
Çarpma																				
Mordan																				

21 numaralı etüden, 40 numaralı etüde kadar olan tablo 2'yi incelediğimizde; legato, staccato ve bağ sonu staccato çalma tekniklerinin bütün etüdlere yer aldığını, akor çalma, çift ses bağlı çalma ve parmak geçişlerinin yer yer etüdlere ilave edilerek işlendiği görülmektedir. Burada yer alan iki etüde ki arpej çalma tekniği sadece arpej çalmaya zemin hazırlar nitelikte olup, bir oktavlık küçük arpejlerdir.

Tablo 3: 11 Teknik davranışın 41 numaralı etüden 60 numaralı etüde kadar yer alma durumları

TEKNİK DAVRANIŞLAR	ETÜD NUMARALARI																			
	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Legato Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Staccato Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bağ sonu Staccatosu	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓
Portato Çalma	✓	✓			✓							✓		✓	✓					
Akor Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓					✓	✓	
Çift Ses Bağlı Çalma		✓	✓			✓		✓		✓		✓								✓
Parmak Geçişleri				✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓
Tutan Ses (Tenuto)														✓	✓					
Dizi çalma Kromatik Dizi Çalma									✓	✓						✓	✓		✓	
Arpej Çalma							✓			✓							✓			✓
Süslemeler																				
Tril																				
Gurbetto																				
Çarpma																				
Mordan																				

41 numaralı etüden, 60 numaralı etüde kadar olan tablo 3'ü incelediğimizde; 15 etüde staccato çalma, legato çalma, akor çalma ve bağ sonu staccatosu çalma tekniklerinin neredeyse hepsinde birlikte yer aldığını, 44. etüden itibaren parmak geçişlerinin yoğun olarak işlendiğini, konumun açıldığını, 42. etüden itibaren ise çift ses bağlı çalma tekniğine yer verildiğini görmekteyiz. 47, 50, 57 ve 60. etüdlere ise yer alan arpej çalma tekniği, sadece arpej çalmaya hazırlık niteliğinde bir oktavlık arpejlerdir.

Tablo 4: 11 Teknik davranışın 61 numaralı etüden 80 numaralı etüde kadar yer alma durumları

TEKNİK DAVRANIŞLAR	ETÜD NUMARALARI																			
	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
Legato Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Staccato Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bağ sonu Staccatosu	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Portato Çalma											✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
Akor Çalma	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓								✓	✓	✓
Çift Ses Bağlı Çalma		✓					✓											✓		
Parmak Geçişleri	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Tutan Ses (Tenuto)		✓			✓	✓					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dizi çalma Kromatik Dizi Çalma	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓				✓	✓
Arpej Çalma				✓						✓				✓			✓			
Süslemeler														✓	✓				✓	
Tril																				
Gurbetto													✓	✓	✓		✓			
Çarpma													✓	✓			✓		✓	
Mordan													✓			✓				

Tablo 4 'de ise 61. etüdden 71. etüde kadar legato çalma, staccato çalma, bağ sonu staccatosu çalma, dizi çalma, akor çalma, özellikle sol elde tutan ses çalma ve parmak geçişleri tekniklerinin yoğun olarak yer aldığını, 71. etüd ve sonrasında itibaren bu tekniklere ilaveten süslemelerin eklendiğini görmekteyiz.

Süslemeler genellikle açık yazım olarak yazılmış, buna ilaveten dip not olarak açıklamaları yapılmıştır.

Tablo 5: 11 Teknik davranışın 81 numaralı etüden 100 numaralı etüde kadar yer alma durumları

TEKNİK DAVRANIŞLAR	ETÜD NUMARALARI																			
	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Legato Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Staccato Çalma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bağ sonu Staccatosu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Portato Çalma	✓					✓														
Akor Çalma			✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Çift Ses Bağlı Çalma				✓			✓				✓	✓								
Parmak Geçişleri	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Tutan Ses (Tenuto)	✓	✓																		✓
Dizi çalma Kromatik Dizi Çalma	✓		✓		✓			✓				✓	✓	✓				✓		✓
Arpej Çalma				✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Süslemeler																				
Tril																				
Gurubetto	✓					✓														
Çarpma	✓	✓	✓																	
Mordan	✓														✓					
Appoggiatura																	✓			

81 numaralı etüden, 100 numaralı etüde kadar olan tablo 5'i incelediğimizde ise yine legato, staccato, bağ sonu staccatosu, akor çalma ve parmak geçişleri ile dizi ile kromatik dizi çalma tekniklerinin neredeyse bütün etüdlere yer aldığını, buna ilaveten arpej çalma tekniğinin etüdlere yoğunlaştığını görmekteyiz. Bu etüdlere yer alan arpejler ise en fazla iki oktav çalınan arpejlerdir.

Son 30 etüde ise 11 çalma tekniğinin tamamının işlendiği görülmektedir.

Tablo 6: 11 Teknik davranışın Czerny Op.599 etüd kitabındaki yer alma durumlarına göre yüzde (%) ve frekans (f) oranlarının dağılımları

TEKNİK DAVRANIŞLAR	f	%
Legato Çalma	96	96
Staccato Çalma	79	79
Bağ Sonu Staccatosu Çalma	78	78
Portato Çalma	19	19
Akor Çalma	56	56
Çift Ses Bağlı Çalma	26	26
Parmak Geçişleri Çalma	57	57
Tutan Ses Çalma	22	22
Dizi çalma, Kromatik Dizi Çalma	26	26
Arpej Çalma	25	25
Süslemeler	21	21
(Tril)	3	3
(Gurubetto)	6	6
(Çarpma)	7	7
(Mordan)	4	4
(Appoggiatura)	1	1

Czerny op.599 etüd kitabında bulunan 100 etüd 11 teknik davranışa göre incelendiğinde Legato çalma tekniğinin %96 oranında, staccato çalma tekniğinin %79 oranında, bağ sonu staccatosu çalma tekniğinin % 78 oranında, akor çalma tekniğinin %56 oranında, parmak geçişleri çalma tekniğinin %57 oranında yer alarak, diğer teknik davranışlara göre daha fazla kullanıldıkları tespit edilmiştir. Bunlara ilaveten portato çalma tekniğinin % 19

oranında, çift bağlı çalma tekniğinin %26 oranında, tutan ses çalma tekniğinin %22 oranında, dizi ve kromatik dizi çalma tekniklerinin %26 oranında, arpej çalma tekniğinin %25 oranında, süslemelerin %21 oranında yer aldıkları görülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma bulgularının sırasına göre ulaşılan sonuçlar ve öneriler aşağıda verilmiştir.

Czerny Op.599 etüd kitabında tespit edilen 11 teknik davranışın elde edilen bulgulara göre yer alma durumlarına göre;

1. Legato çalma tekniğinin 1. etüdden itibaren,%96 oranında toplam 96 etüdde yer aldığı,
2. Staccato çalma tekniğinin 12. etüdden itibaren %79 oranında toplam 79 etüdde yer aldığı,
3. Bağ sonu staccatosu çalma tekniğinin 12. etüdden itibaren % 78 oranında toplam 78 etüdde yer aldığı,
4. Portato çalma tekniğinin 20. etüdden itibaren, %19 oranında toplam 19 etüdde yer aldığı,
5. Akor çalma tekniğinin 8. etüdden itibaren %56 oranında toplam 56 etüdde yer aldığı,
6. Parmak geçişleri çalma tekniğinin 19.etüdden itibaren %57 oranında toplam 57 etüdde yer aldığı,
7. Çift ses bağlı çalma tekniğinin 8. etüdden başlayarak %26 oranında toplam 26 etüdde yer aldığı,
8. Dizi ve kromatik dizi çalma tekniklerinin 19. etüdden itibaren %26 oranında toplam 26 etüdde yer aldığı,
9. Arpej çalma tekniğinin 23. etüdden itibaren başlayarak %25 oranında 25 etüdde yer aldığı ve sadece arpej çalma tekniğine giriş niteliğinde bir veya en fazla iki oktavdan oluştuğu,
10. Tutan ses çalma tekniğinin 12. etüdden itibaren başlayarak %22 oranında 22 etüdde genellikle sol el eşliklerde yer aldığı,
11. Süslemelerin tril, gruppetto, çarpma, mordan ve appoggiatura şeklinde hem açık notalamayla hem de sembol şeklinde72. etüdden başlayarak %21 oranında 21 etüdde yer aldığı sonuçlarına varılmaktadır.

Bu bulgular ışığında Czerny Op. 599 etüd kitabındaki tesbit edilen 11 teknik davranışa göre incelendiğinde legato çalma, staccato çalma, bağ sonu staccatosu çalma, parmak geçişlerini çalma ve akor çalma teknik davranışlarının yoğun olarak işlendiğini görmekteyiz.

Araştırmanın sonuçları ışığında şu önerilerde bulunabiliriz:

1. Czerny Op. 599 kitabının bu 11 teknik davranış açısından öğrenciye çok fazla kazanımları olduğunu söyleyebiliriz. Başlangıç seviyesindeki öğrenciler için çalışılması faydalı bir kitap olduğu için kullanılması uygundur.
2. Öğrencinin çalışacağı etüddeki teknik kazanımlar etüd çalışılmadan önce belirlenmeli ve öğrencide farkındalık yaratılmalıdır.
3. Etüdlerin teknik davranış bakımından amaçlarının belirlenmesi ve öğrencilerin amaca yönelik çalıştırılmaları hedeflenmelidir.
4. Öğrencinin çalışacağı eserdeki teknik davranışlar belirlenerek bu davranışları pekiştirecek uygun etüdder eser çalışılmadan önce çalıştırılmalıdır.
5. Etüdlerin atlatılmadan kitabın tamamını çalıştırmak öğrencinin teknik gelişimi açısından önemlidir fakat etüdder atlanarak çalıştırılmak istendiği takdirde; tabloda yer alan bulgular ışığında teknik olarak daha zengin etüdder tercih edilebilir.

Kaynaklar

- Czerny, Carl. *Il Primo Maestro Dı Pianoforte 100 Studı Giornalrı Op. 599*. Ricordi.
- Ekinci, Hatice. (2004). Müzik Öğretmeni adaylarının Piyano Eğitimine İlişkin Düzeye Uygun Teknik Alıştırma Metodu Sorunu, Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, 7-10 Nisan, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Kurtuldu, M. Kayhan. (2009). Czerny Op. 299 30 Numaralı Etüde Yönelik Teknik ve Biçimsel Analiz, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(1), 28-38.
- Kutluk, Özer. (2001). Türkiye'deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özen, Mansur. (1978). Piyanoya Başlangıç, Yayınlanmamış Asistanlık Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Öztürk, Birsen. (2007). Carl Czerny'nin opus 299/19 Numaralı Etüdünün Piyano Eğitimine Yönelik Analizi, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27 (2), 242-243.
- Pamir, Leyla. (Tarihsiz). Çağdaş Piyano Eğitimi, Beyaz Köşk Yayınları, İstanbul.
- Sönmezöz, Feyza. (2014). Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Lisans Piyano Eğitiminde Kullanılan Eserlerin Piyano Çalma Davranışlarını Değerlendirme Kriterleri Açısından Yarıyıllara Göre Dağılımı, Sanat Eğitimi Dergisi, 2 (1).

TECHNICAL LEVEL ANALYSIS OF ETUDES USED IN THE BEGINNING OF PIANO EDUCATION

Olcay KORKMAZ

ABSTRACT

The scope of this research is limited to the Czerny op.599 Etude book used in beginner piano education. The aim of this study is to conduct a technical analysis of 100 etudes in Czerny op.599 book, which is used at the beginner level of piano education, and to determine its technical contributions to the student, ensuring that the student has a conscious education process. The technical examination of the level of etudes used in the beginner level piano education, and the contribution of the determined technical gains to the works studied is important for the student's education process. The research was carried out by examination and screening method. The research is of descriptive nature due to the fact that there has been a state determined. It was determined that Carl Czerny Op.599 Etude book, which will constitute the main focus of the research, was used frequently in piano education lessons as a beginner etude book and therefore was included in the study. 100 etudes in Czerny op.599 Study book were examined in terms of technical behaviors using scanning and examination methods, as a result, 11 basic technical playing behaviors were identified and presented in tables. From the etudes in the table, each etude was analyzed according to the technical behavior in the table, and then the percentages and frequencies of such technical behaviors in the book were measured.

Keywords: Piano, education, etude, technique